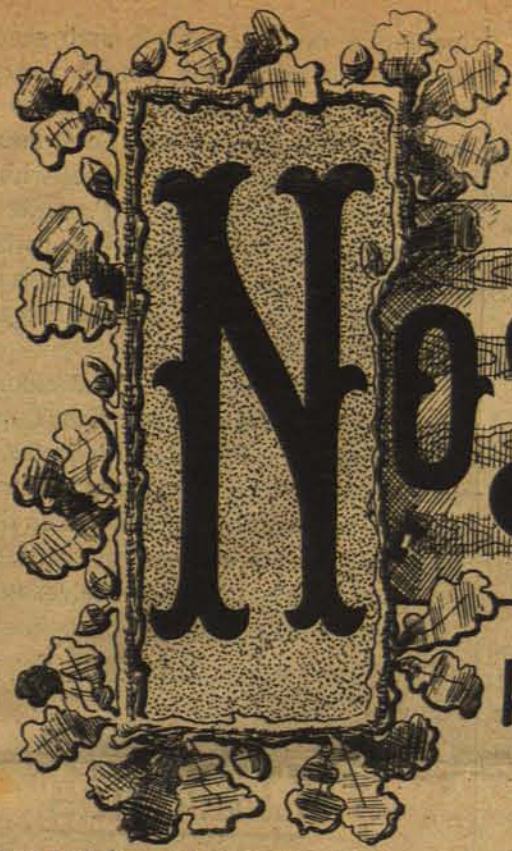

Nostra Bandera

Periòdic Setmanal Regionalista

SURT ELS DISSABTES

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

CAÇADOR, 4, 1.^a

SUSCRIPCIÓ: 3 pessetes any
(No s'tornen els originals)

DIPÓSIT DE VENDA:

MIQUEL GUERRERO — Ferlandina, 5

Any I Núm. 2

BARCELONA, 13 JUNY DE 1914

Don Antoni Maura

Dies i dies, setmanes i setmanes, mesos i mesos, tota l'atenció, tot l'interès d'Espanya girava entorn d'una mateixa figura, al voltant d'un home que voluntàriament s'havia convertit en immòvil i muda esfinx, amb immobilitat i silenci de deu ofès, de deu que menyspreava, d'ídol que anava covant no se sabia bé si una pluja de dons o una tempestat de venjances.

S'el requeria, se l'aludia, se l'invocava; les multituds giraven entorn seu amb inprecacions o amb pregaries... i ell restava mut i immòvil una vegada més i cada vegada més.

Aquest home era don Antoni Maura, l'impassible, l'ascètic, l'inassolible don Antoni Maura.

— «Maura, no!» Cridaven uns, i ell no's movia.

— «Maura, sí!» I tampoc se movia.

¿Què fa en Maura? ¿Què pensa en Maura? ¿Què diu en Maura?

I don Antoni Maura, que anava a fer caseres i que pintava aquareles, ni feia ni deia res, i s'escapava el pensament d'una manera que resultava engunyosa.

De lo que digués o fes Don Antoni Maura quan digués o fes alguna cosa, s'en feia dependir tot lo dependible: la salvació o l'enfonzament de l'Estat, de les Institucions, la pau i la guerra, — tot! — fins les cullites dels camps i les perturbacions o les regularitats atmosfèriques... que a Espanya som aixís quan la donem en una cosa.

Per fi, en Maura ha parlat. Ha parlat en mig d'una expectació imponderable, d'una expectació inusitada, d'una expectació única. I amb la mateixa expectació ha parlat no una, sinó dues vegades.

La primera vegada per a fer una hermosa frase: *Estoy donde estaba. En la casa solariega de mi conciencia.* La segona vegada per a dir-nos que: qui el vulgui seguir que el segueixi... Però, ¿com ho ha fet això?

No ho ha fet provocant una divisió, en sentit de selecció, de la majoria del que havia sigut el seu partit; no. No ho ha fet llençant una crida en l'interior del parlament. No ho ha fet incitant als diputats a que el seguissin an'ell, abandonant an en Dato que no havia sigut més que un seu lloc-tinent, nò!... Ho ha fet menyspreuant a la majoria actual com se menyspreua una cosa inservible, inaprofitable, que no té adob ni es susceptible de separació.

I, en lloc de posar-se al cap del partit conservador, s'ha sortit fora del partit conservador. En lloc d'intentar corregir-lo, l'ha declarat incorregible; en comptes d'aprofitar-lo l'ha declarat inservible; no hi vol res; no en vol res; no'l vol per a res. El té per cosa tarada, corrupta, nociva.

I, com si no hi hagués res més a considerar en el Parlament apart de la majoria, Don Antoni Maura, un cop l'ha rebutjada, no vol saber res amb ningú més. Per a ell al Parlament no hi ha cap més valor a considerar; no

hi ha res que representi una força ni una opinió. Res de que pugui valer-se per al bé del seu país.

Doncs...

¿Aon va aquest home?

¿Què vol aquest home?

¿Amb qui va aquest home?

¿Amb qui vol anar aquest home?

Torna a cridar, — com en Costa un dia, com en Paraiso altre, — a les classes neutres, a les classes apartades de tota actuació política; torna a fer la crida que ja li vàrem sentir fer a la Llotja de Mar de Barcelona quan vingué acompanyant a don Alfons XIII en sa primera visita a Catalunya.

Crida an aquestes i a ningú més, i... trist és confessar-ho, però és cert! és com si no cridés a ningú. El seu treball serà xore completament.

Les classes neutres d'Espanya, immobils un dia i un altre dia — a excepció de les de Catalunya, — seguiràn immobils eternament... Les de Catalunya ja varen pendre partit, ja varen triar bandera, ja tenen capdills i ja actuen i no són tals classes neutres des de fa temps...

Don Antoni Maura predica, doncs en ple desert...

Don Antoni Maura, que és home que no's rectifica, no farà sinó seguir pelegrinant pel desert, ascèticament, hermosament, convençudament, però inútilment per a Espanya.

Don Antoni Maura crida a les masses neutres que vagin amb ell. Don Antoni Maura crida a la muntanya que el segueixi en lloc d'endressar sos passos vers la muntanya. Don Antoni Maura que és incapaç de baixar fins a les masses per a commoure-les, vol que les masses se commoguin per a seguir-lo an ell.

¿Què ha fet, doncs, Don Antoni Maura?

Don Antoni Maura s'ha decapitat.

S'ha decapitat en ares d'un ideal, — el seu ideal un tant incomprensible, — però s'ha decapitat.

I als ideals no s'els serveix decapitant-se ni inmolant-se al peu de llur altar. Als ideals s'els serveix vivint, actuant, treballant per a ferlos assolibles.

I la vida, l'actuació i el treball, són agilitat i flexibilitat, són voluntat i tàctica, són necessitat i oportunitat... són tot, absolutament tot lo que ha menyspreuat, lo que ha rebutjat, lo que ha abandonat don Antoni Maura.

Així ho entenem nosaltres.

FERRAN DE BLANES

Refermant nostra actitud

L'èxit esplendorós obtingut en la publicació del primer nombre de NOSTRA BANDERA, diu ben clar quan acertats havem estat en la creació d'un periòdic seriós com correspon al tractar-se de la política de nostra terra. Aixísensem conti-

nuar: ni estridencies sense solta, ni febleses quan s'ia necessari alçar la veu; car creiem que una i altra cosa s'allunyen sempre del bon concepte tant com s'aparten de l'oportunitat i de l'araó. I que ha sigut ben acceptat aquest plan de conducta que'ns havem traçat i que ja ve expressat en el primer nombre de NOSTRA BANDERA, ho demostren clarament les nombroses felicitacions que tant de paraula, com per escrit havem rebudes. I això ens omplena de satisfacció, i avalora nostre esperit en la temença que com cosa natural s'experimenta a les primeries de tot afer. Per lo tant vençut el primer i principal obstacle, com aixís ho signifiquen els motius aquí exposats, tot lo que posterior vinga, sien glories, sien espines, ni aquestes minvaràn nostre entusiasme, ni aquelles en el camí recte de nostre anhel han d'enfosquir-nos el seny, car el curs d'aquest camí l'inspira el ver amor a la Patria catalana i un viu desig de sa prosperitat i grandesa.

LA REDACCIÓ.

De política actual

Tractàrem en nostre anterior article de la política d'Espanya en general, fent especial esment de l'assumpte que commovia i encara mou l'opinió general del país, és a dir, de l'afer del Marroc.

Avui donarem una ullada sobre l'estat actual de la política i dels partits polítics dintre de nostra terra, mes no sense abans dir com no s'avença res, quan menys fins a l'hora present, amb l'intervenció de totes les minories de la Cambra donant el llurs parer en la qüestió suscitada sobre'l Marroc. El senyor Dato es tancà a la banda com es diu vulgarment, apoiat pel comte de Romanones, que encara fa sentir la seva influència en els afers del govern actual, quan lo que hauria sigut més lògic que ho hagués fet en sentit pràctic i favorable al país quan el seu pas per la Presidència del Consell. Amb l'únic apoi de la fracció lliberal que acapdilla el senyor Romanones, el President del Consell considerà que no era oportú atendre als desigs de la major part del poble, interessat en que's modifiqui l'estat actual de la guerra en l'Àfrica. I prova de que no feu cas de res de lo que se li havia advertit és que a l'ensemps del seu discurs de rèplica sortien en la Gaceta els decrets pels que s'ascendien a dos generals, un dels quals deu els entorxais i fins la tercera estrella a aquesta campanya d'Àfrica.

No obstant, creiem que encara podria re-

cular-se en el camí que com es veu continúa l'actual Govern. Aixís ho espera i ho desitja el país, ja que de no ésser aixís podria crear-se un estat d'ànim arrèu que no fós gens favorable als que no atenen les generals aspiracions i que aquest estat d'ànim s'exterioritzés potser de modo no gaire agradós.

I venint a nostra terra ens trobem amb la desfeta completa de l'antic partit d'U. F. N. R. mercès als desacerts dels directors i molt particularment per l'aliança que quan les eleccions generals de diputats a Corts feu aquell partit amb el lerrouxisme, sense que amb anterioritat aquest partit s'hagués reivindicat dels estigmes que particularment aquí en la Capital tenia sobre seu.

Hi ha hagut darrerament l'Assamblea de l'U. F. N. R. i en aquesta, no's tractà d'esmenar la conducta que's seguia, suicida pel partit encara que convenient als interessos particulars dels senyors que per a obtenir unes actes que perillaven no vacil·laren en comprometre la vida del partit qual direcció els estava encomanada. Fou en va que personalitats digníssimes del partit combatessin amb irrefutables arguments la conducta dels manifestadors que persistien en l'aliança amb els lerrouxistes. Com que per endavant tenien resolt lo que farien no foren escoltades les veus autoritzades que parlaren contra la conculcació del catalanisme de que s'havien vantat sempre aquells senyors, i aixís per majoria entre'ls assistents, es votà l'aprobació de la conducta seguida fins aleshores, la continuació d'aquesta per l'avenir, o siga l'unió persistent amb els lerrouxistes.

Amb aquest acte quedà definitivament desfet el partit d'U. F. N. R., ja que encara que continuïn amb el mateix nom aquelles escoles del partit d'Esquerra Catalana, en realitat ha deixat de ser-ho, ja que altres elements amb molta més propietat han aixecat la bandera baix la que els que tenen de veritat i abans que altra cosa, esperit catalanesc, s'hi han acullit per a formar l'Esquerra Catalana, tan necessària a la vida política i social de Catalunya.

Es d'esperar i amb tot cor ho desitgem, que aquest nou partit sigui sempre zelós defensor de la Causa Catalana i la posin sempre per sobre de totes les minucies i intrigues de la política.

Un altre partit que fins ara havia tingut força per nostra dissort en aquesta Ciutat, el lerrouxista, avui dia després de les derrotes últimament hagudes, passa per un estat de descomposició que no ha pogut deturar l'ingrés de les poques forces que li han entrat des de l'aliança amb l'escamot procedent de l'antiga U. F. N. R. El propi quefe en Lerroux ha sofert de la desfeta de son partit, havent perdut l'acta que des de feia uns quants anys ostentava en representació de Barcelona, i havent d'admetre la que per Posadas com un vulgar *cunero* encasellat li ha fet mercè el Govern per pago dels serveis prestats o per prestar a sa política: això sense cap reticència.

I que aquesta desfeta forçosament s'havia de produir, era lògic i natural donat el gran descàndid que ha caigut sobre d'ell per la conducta de molts dels que hi han figurat i que encara no han rectificat. Prou treballs i engegues ha costat per a arribar-lo a batre, però encara més que aquets treballs i fatigs han contribuït al bon estat actual els propis desacerts i taques que sobre seu han caigut. Si aquesta conducta de fins ara no's rectifica, cosa que creiem ja molt difícil pels mals que ha ocasionat a Catalunya, ja no podrà aixecar-se i adquirir novament prepotència, si aquella rectificació fós un fet.

I per últim, el regionalisme és avui dintre Catalunya el partit de més potència i el que té una influència quasi decisiva en la majoria dels afers nostres. Es precisament per l'oportunitisme amb que sempre ha obrat la Lliga Regionalista, adaptant-se a totes les necessitats del moment, per lo que aquesta Escola ha arribat a adquirir la força de que actualment dona arrèu paleses proves. Ha sapigut encarnar i donar forma externa quasi sempre al sentiment de la majoria de l'opinió catalana, i així en tots els rangs de la vida, en totes les manifestacions de vitalitat en tots ordres, la Lliga Regionalista compta amb els noms més significats, amb les personalitats més eminents i amb els adeptes més conscientment convençuts. Rès ho demostra tant com l'increment constant i positiu de les forces regionalistes que hi ha des de fa anys en tots els indrets de Catalunya tant en aquesta Capital com en les demés encontrades. Es avui dia una esperança, i esperança que's va convertint en realitat.

Per això, tots els que volem treballar, fent feina positiva i primordial per nostra Catalunya ens aculim al rengles del Regionalisme, camp a propòsit per a esmersar-hi les nostres energies i afans.

Pròximament tractarem dels altres partits i organitzacions polítiques que actuen en nostra terra i en lo restant d'Espanya.

JOAN R. I GRAU

♦ ♦ ♦

Volem llibertat!

«I que voltin la bandera
els que sentin batre'l cor»

Si, catalans, enarborem la bandera, posem-la alta, on no hi arribin les passions polítiques; fem que nostre emblema de pàtria sigui respectat i venerat com correspon a sa gloriosa història; fem que amb l'escalf de nostre entusiasme, germini una pàtria nova, una pàtria genuïnament catalana, sens ingerències de cap mena; fem que aqueix flamenquisme que'ns vol ofegar, pel desprec que's mereix, s'en torni a les terres d'on vingué; no'n volem rès d'això d'elles, ja que aquest és un dels beneficis que'ns reporta anar-hi per la força en aquest cas malestruga de l'exemple.

Hem de procurar que nostres fills s'eduquin en escoles catalanes, on els inculquin ja de petits l'amor a nostra pàtria, fent-los conèixer nostra història, que sapiguem que per molts anys forem lliures; que teniem lleis tan sabies que no sols regien en nostra pàtria sinó que eren adaptades en terres estrangeres; que sapiguem també que quan nostres naus s'enclavaven pel Mediterrani eren temudes i respectades arrèu, doncs se sabia que la bandera que en el cim dels pals flamejava era el signe del progrés, del valor, del geni comercial que nostre poble portava a estrangeres terres.

Ensenyem-los-hi també a despreciar aqueixes curses de braus que per vergonya nostra tenen lloc en nostre terra, a fi de que quan ja grans, amb la força de sa cultura, tallin d'arrel aquest mal, que actualment està per ofegarnos.

Hem de conrear nostra llengua deixant-nos de personalismes que sols entorpiments són per a desenrotllar-la; fomentem-la fent en totes les escoles de Catalunya l'ensenyança obligatòria de nostra aimada llengua.

I així havent lograt la regeneració de nostre poble podem dir amb l'legítim orgull a qui convingui:

—Tenim bandera nostra gloriosa, llengua culta i preuada, lleis i costums peculiars de nosaltres, coneixement i consciència de la nostra Història, i per tot això i vitalitat sobre-ra per a ésser lliures, volem, doncs, ser-ho,

volem, doncs, nostra llibertat per a lograr la prosperitat i grandesa per totes les nacionalitats ibèriques!

ANTONI RIBAS.

♦ ♦ ♦

Coses d'Art

Pintura.

Per a conèixer a fons l'obra d'un artista, precisa fer una visita al seu taller; entre ses carteres s'hi troba'l treball pur, el ingenu, el que l'artista ha fet sense preocupacions ni idees preconcebudes per a vantar-se del seu saber.

En les exposicions, generalment, impera sovint lo fictici; tota obra exposada als ulls del públic, sol ésser feta amb massa pretensió i predemitiació i amb fi, moltes vegades no massa noble: el de pintar a gust del vulgus.

Recordem molt bé una cèlebre frase del degà de la pintura En Modest Urgell.

Anys enrera, al celebrar una exposició al Saló Parés els socis del «Círcol Artístic de Sant Lluç», tinguérem ocasió d'admirar una serie de bocets a l'oli de l'esmentat mestre, i al fer-li avinent nosaltres amb tota sinceritat, de que allò ens agradava més, però molt més que tots els quadros que li havíem vist exposats, respongué: «Que aquells estudis feia quaranta anys que eren fets, i que'ls tals no s'havien executat baix la preocupació prosaica de fer bullir l'olla».

¡Què'n volen dir de coses aquests quatre mots!

Volen dir que'l que's dedica a l'art de la pintura, hauria de disfrutar d'una vida independent, que no tingues de treballar per a fer bullir l'olla això; sempre resulta en detriment l'art veritable. Més, en cambi trobarem sovint artistes a qui el seu patrimoni els permet el no haver de pensar en cap renumera-ció, per que no ho necessiten; aquests, però, desgraciadament solen ésser poc estudiosos per que'ls molesta'l massa treballar; perxò, casi sempre veiem que'ls cansats fan la feina; que fan les millors obres, perque són els més aprofitats, aquells que materialment no disposen de medis, ni temps per a fer-les.

Això ens fa recordar també aquell cas del eminent mestre alemany de la música, el cèlebre Beethoven, que quan estava en estat precari, escrivia grans i abundoses obres que han immortalitzat son nom, més els dos anys que fou subvencionat per dos prínceps alemanys, no escrigué ni una sola nota.

Hem dit al principi, que a l'artista que pinta amb el fi preconceptut d'exposar les seves obres, generalment li serà difícil el fer-les amb vera sinceritat. L'art no vol trabes: si una cosa hi ha en el món que necessita veritable independència, llibertat absoluta, és l'obra d'art a l'ésser executada. Tota traba, tota preocupació ha de resultar en detriment de l'obra artística; i, en assert de lo que diem, cal fixar-se, que en moltes exposicions en que'ls artistes exposen estudis petits i bocets al costat de quadres de grans dimensions, sempre veurem que'ls primers són més sincers, més ingenus, en una paraula, més ben fets, els que'ns han demostrat les condicions i bones qualitats de l'artista.

Una altra de les preocupacions dels artistes, com diguérem en l'article de la setmana passada, que més els inutilitza per a fer obres personals, de veritable originalitat, és el pensar en la manera de fer d'altres artistes.

El pintor decorador Sert que'ns donà a conèixer anys anteriors, part de la decoració mural destinada a la Catedral de Vic, des de llavors que la seva escola feu prosèlits entre'ls nostres pintors singularment entre'ls joves, ja que la major part quan tracten de fer una obra pictòrica decorativa recorden la manera de fer den Sert, com en el paisatge tots volen imitar an en Mir, i és que entre nosaltres hi ha manca de veritables mestres de la pintura, i no tan sols perque no sapiguem ensenyar de pintar sinó de fer veure aquestes coses que mencionem, com perjudicials són per a l'art.

I aquest prurit en imitar als demés, està tan arrelat en nostres arts i indústries artístiques, que rara és qui per excepció se sab sustreure d'aquesta perjudicial costum, lo qual feu exclamar, parlant d'aquest assumpte un dia al mestre Joan Llimona dient «que tot aquest cúmul de revistes gràfiques d'art que'ns vénen de l'extranger eren un verí per a nostra joventut».

FRA DE SATÉ.

L'eterna pel·lícula

En ple «vodevil»

Jo opino que'l públic, ans d'anar a veure obres den Robreño i en Renart en l'Auditori, prefereix més entafurar-se en un de aquestos teatres on per vergonya de la cultura i civisme s'hi representen obres afrancesades, plenes de pebre i mostaça, deixant el nom—no de les empreses—sinó dels actors i actrius en mal respectable lloc.

Jo estic que la degeneració del poble va progressant mercès a la desgracia de nostres governants que no'ls interessa pas gaire la prosperitat del territori espanyol, ni'ls preocupa si en una ciutat de primer ordre hi han sis teatres que s'hi fa pornografia més o menys encoberta; hi ha balls de camareres públiques—que ja'n parlaré en un altre article d'això—i un aplec de cafès concerts i bordells que apestan i embruteixen l'esperit d'un sens fi d'ànimes: això, per una part, i els setmanaris bruts i insubstancials, i per postres tres places de braus, crec que n'hi ha ben bé prou, per a creure que París comença al Tibidabo i acaba al peu d'on canten les ones del gran Mediterrani.

Nosaltres, no intransigents, ja estem de que en una gran ciutat ha d'haver-hi de tot per a fer-la important; mes no vull passar que França l'honri l'apatxeria, Anglaterra el detectivisme i les *sufrajetes*, Italia el bandolerisme i Espanya... el llatrocini, això mai: les ciutats deurien fer-se potentes pels seus mèrits d'hommes intel·lectuals, per les seves virtuts i grans merces als règimens imperants sien estats federals o monàrquics; creure que l'escoria i el vici engrandeix el nom de les nacions és un crim que avergonyeix i deshonra a llurs ministerials.

Barcelona, que ha conquerit un nom a través dels odís i de les fatalitats que tots recordem, és trist que, essent respectada encara, aporti en els teatres un espill entelat de brutícies inhumanes i febles: quan tot just acabàvem de foragitar el flamenquisme imperant amb lo nomenat «*gènero chico*», una nova plaga ens ha caigut damunt, però amb doble penalitat, perque no s'accontenten les empreses en fer les traduccions en parla castellana, sinó que fan traduir els vodevils del francès directament al català, sentiment i dolor pels que estimem a Catalunya i avorrim lo xorc i asquerós-baix el sentit estètic, i on ens fereix l'ànima oir una parla tan sonora com la del gran Verdaguer, barrejar-la amb personatges que en un marc escènic no's diuen noms i cognoms de la terra: no vesteixen honradament com gent catalana, ni les situacions són a Catalunya, ni les escenes en llars humils o aristòcrates on la vida i l'ambient és sa i pur. Al revés: en aquest teatre, tret del llenguatge que'ns aclapara, en aitals obres sols s'hi veu l'esperit foraster; el vici desenfrenat, l'inconciència i luxúria diabòlica, sens engruna de decència ni recordar que'l teatre ha d'ésser la vida perfecta i noble retratada per a dominar la falsa passió o l'amargor de vicissituds mal ordenades dintre la humanitat que no entén del còs altre sadollament que la cràpula i la vergonya cruel i sagnant. ¡Oh tristes i dol per als aimants de la Escena regional, al no poguer veure les obres dels nostres vells dramaturgs!... Veritat crua és confessar, que havent mort els eminents actors que crearen les produccions den Soler sols ha restat un batalló d'artistes mal comanats que prefereixen abocar el seu feble mèrit en obres en que no cal més erudició que la despreocupació teatral, per no fer-se càrreg de les tirallongues de versos escrits per un Pitarra, Roure, Pelai i Briz i Ubach i Vinyeta on s'ha d'estudiar vocalització, documentaria i història. No és tot hù sortir en escena i dir lo que vé a boca mentres hi hagi ingeni eh fer *xistos* obscens, que recitar una poesia endecasíl·laba, on els accents rítmics donen patent a un actor segellant-lo de bo o dolent a les poques estrofes d'oir l'auditori.

Per sòrt el *vodevil* per ben presentat que siga escènicament no perviurà pas gaire: les famílies que posin reialme de honestes i horrades deixaràn d'anar-hi, i acabarà aquest teatre francès, entre llums fosques aportant rastre amarg, i havent tacat de retop el nom de Teatre Català, avui decaigut pels desacerts de empreses que han permès el degenerament que no havia d'ésser per bon sentit comú i el civisme humà. Aquí on tenim un Mestre Gui-

merà que omple un segle amb ses obres, no condol i aterra que s'enteli aquest nom amb xavacanades que moren als tres dies de veure la llum? Mentres una *Terra baixa* s'extén de cap a cap del món amb el triomf magestuós i suprem, la *Ciutat d'Amelia* s'ensorra; les *Pastilles Hércules* verinen i's fan avorribles, i un *Suplici de Tàntalo*, enterra als autors de mil disbarats, sense deixar regust d'art i exquisidesa literaria.

Estem en plena febre *vodevillesca*... ¡Mori el vodevil i renaixi el Teatre Català, però no amb obres den Renart ni Robreño, ni amb sainets que la meua avia se'n feia a quarto, sinó amb obres d'empenta i valú dels nostres preeminents dramaturgs catalans, que ells són els únics que poden salvar nostra catalèptica escena regional!

EMILI GRAELLS CASTELLS

♦ ♦ ♦

Literaries

A la florida estació

Altra volta, estació bella,
ens convides a gosar;
altra volta meravella
veure'n els camps esclatar
la carmesina rosella.

¡Amb quin anhel esperava
tos encants sempre divins!
¡Com admirar desitjava
de toñ Cel la volta blava,
la verdor de tos jardins!

¡Quants records dus a ma pensa
d'altres jorns plens d'il·lusió
en que plé de dita immensa
el meu cor, vivia sense
de l'engany senti'l fibló!...

Jo veia'l Cel de la vida
sempre pur i somrosat;
no sospitava fingida
la virtut; ni la mentida
veia'n l'amor i amistat.

Ara tornes riàllera
entre harmonies i flors,
mes mon cor que ja no espera
trobà amistat verdadera
lleial virtut ni purs amors,

amb sospirs de melangia
ara't torna a saludà,
puig que tot és fantasia,
menys el temps que ha fet sa via
i que mai més tornarà.

D. RIUSEC

♦ ♦ ♦

Aplec de la Sardana

El dijumenge prop passat tingué lloc a la pintoresca i hermosa muntanya de Vallvidrera el VIII aniversari de la fundació de l'Aplec.

De bon matí els tranvies que fan el recorregut de la Plaça de Catalunya fins al lloc esmentat, passaven carregats fent-se impossible fer un espai més per a un nou passatger. La joventut catalana aquest any ha volgut contribuir més an aquesta festa que en anys enrera, ha volgut honrar una vegada més la festa de la dança catalana puig que la sardana és la dança de nostra aimada Pàtria.

Serien les 8 quan començaren a arribar a l'hermita romànica de Vallvidrera diferents entitats catalanes amb llurs banderes i senyeres; entre aquestes entitats adherides a la festa, recordem les següents: Esbart Català de Dancaires; banderí del Grop Via-Fòra; Secció Excursionista de l'Esbart Barceloní de Dancaires; Centre Regionalista de Sarrià; Schola Catalana; Ateneu Obrer Català de S. Martí; Ateneu Obrer del II districte; Ateneu Obrer del III districte; Grop Excursionista de l'Orfeó Gracienc; Casal Català del IV districte; Catalunya; Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou; Associació Nacionalista Catalana; Casal Nacionalista del VI districte; Orfeó Nova Catalonia; Joventut Catalaniista; Els Nets dels Almogàvers; U. F. N. R. del II districte; Lliga Regionalista de Gracia; Lliga Regionalista de Barcelona; Avenç N. R. de Sant Andreu; Centre F. N. R. Fivaller; Centre F. N. R. del districte V; Ateneu Gracienc; C. N. R. de Gracia; banderí del Grop dels Bons Xicots; C. N. R. de Barcelona; Joventut Sardaniista del Centre Moral del Poble Nou; Centre Autonomista Català de Sant Gervasi; Casino de Sans; Centre Republicà Sang Nova.

A les deu es digué l'ofici a l'hermita, pre-

nent-hi part la «Schola Cantorum» de Sant Rafel, dirigida pel mestre Josep Quintana; cantà una missa dedicada al Patriarca St. Josep, del P. Guzmán, es feu la visita a la Verge de Montserrat, cantant la Salve Gregoriana, i acabant amb el Virolai de Mossèn Jacint Verdaguer, en llaor a la Patrona de Catalunya.

Al sortir de l'església, «La Principal de Perelada» executà la Sardana den Pep Ventura, que porta el nom «Una mirada», seguint dançada per l'immensa concurrència dels sardanistes que omplien aquells llocs.

Tot seguit ens traslladarem a la Vila-Joana, on sentirem les sardanes *L'aplec de la Sardana*, de Guiteras, i *La Pastoreta*, de Rigau, i l'*Esbart Folklore Catalunya* dirigit pel Sr. Rigau executà els següents ballets:

Ballet de Deu, del Ripollès; *Patum de Berga* i *Ballet de Folgueroles*; acabant la festa del matí a la Vila Joana amb les sardanes *Montanyenca* den Morera i *La Pubilla Empordanesa*, de J. Serra.

Molts foren els que mentres es celebrava la festa a la finca del senyor Miralles, visitaren les habitacions on morí nostre gran poeta, cantaire de Catalunya Mossèn Cinto.

A la tarda fou més l'aglomeració, puig el funicular era insuficient per a trasportar tots els passatgers que esperaven torn.

A la Plaça de Vallvidrera es dançaren diferents sardanes; les que tingueren més aplaudiments foren *Serenata*, den Morera i *Cant d'Amor*, den Albert Coto; aquesta fou la de les Garlandes.

L'Orfeo de Sans, dirigit pel mestre Manel Bosser, va cantar *Pels camps*, de Mendelssohn, *El Mestre*, de Lambert, i *L'Hereu Riera* den Cumellas Ribó.

Els organitzadors d'aquesta festa poden estar contents de l'èxit, puig tant joves com vells, petits i grans han volgut cooperar-hi portant també un granet de sorra per a enlairar la festa de la Sardana. Deu vulgui que en anys a venir sigui encara més magestuosa dita festa, treballant tots aixis en profit de nostra aimada Catalunya.

JAUME SALA

D'una felicitació

El senyor Francesc Cambó estimant moltíssim el telefonema de felicitació que l'Ateneu Obrer del III Districte li envià amb motiu de son patriòtic parlament al Congrés, ha dirigit al President d'aquesta entitat un expressiu comunicat d'agraïment que dit Ateneu ha rebut amb molta satisfacció.

Sports

Coses de còsses

L'últim partit dels anglesos

Amb un ple extraordinari tingué lloc el prop-passat diumenge aquest colosal partit.

A les 5'15 s'aliniaren els equips dels ordres de l'Allak del Club «Olot Deportiu», de la següent manera:

«Barcelona»: Brú, Reguera, Amechazurra, Bigué, Massana, Greenwell, Mallorquí, Morales, Bau, Wallace, Peris.

«Notts County»: Steele, Emberton, West, Bird, Jennings, Allsebrook Basset, Green, Peart, Lamb, Waterall.

Correspongué sortir als anglesos contra sol. Als pocs moments de començat el joc es nota per ambdós bàndols un coratge briós, lo qual ens donà a comprendre que amb aquest partit s'hi jugava l'amor propi. Els nois del «Barcelona» estan fets unes feres, jogant com mai els havíem vist. A mida que el partit avança ens maravella més. El «Barcelona» ataca la porta anglesa amb furor contrarrestant l'atac els defenses i porter anglesos que estan seguríssims. Els anglesos desenrotllen un joc ras i rapidíssim que obliga als mitjos i defensors del «Barcelona» a no parar ni un moment. Els atacs a una i altra porta es succeeixen, demostrant-nos tant l'Steele com en Brú que per alguna cosa estan a la porta.

En Brú especialment jugà com no's veuen molts porters als que's hi dona més fama. La defensa del «Barcelona» amb una seguretat gran ho treia tot, especialment en Reguera

ens demostrà ser de lo milloret que com a defenses tenim. L'Amechazurra semblava que s'hagués tret tres anys de sobre. En Peard fa amb la pilota unes coses que ens encanten.

En Waterall, no sabem si és un o són dos o tres, perquè tan aviat era al davant del mig que el marcava, com al darrera, com al goal. Arrèu veiem a en Waterall. Lo mateix diem den Jennings.

El partit va resultar bo de debò i el «Barcelona» que jogava magistralment, en un atac a la porta anglesa en Bau fa un pase tan precís an en Peris que aquest transforma en goal.

Unànims aplausos al «Barcelona» pel primer goal fet als anglesos. En Bau que ha rebut una forta trompada s'ha de retirar per breus moments. Els anglesos des de aquest moment, juguen furiosos i semblen que perden un xic la serenitat, de lo que s'aprofita el «Barcelona» i envalentonant-se per instants, en Mallorquí s'escapa, per l'extrem, fa un pase an en Morales, shootant aquest colossalment i marcant el segon tanto pel «Barcelona».

Ovació delirant que dura fins que està centrada la pilota.

Després d'aquest segon goal els anglesos no estan per romansos i atropellen a tothom i es valen de totes les malas arts que saben, i principalment davant del seu goal, que fins a cops de puny dissimulats s'ho fan amb els jugadors, resultant que en Bau i en Morales reben de debò dagues carícies que són d'aquelles que encara que'l públic vegi al jugador en el camp és com si no hi fos. Aprofitant un corner contra el «Barcelona» en Peard amb el cap es cuida d'introduir el primer goal pels seus quan nomes falta un minut per a acabar la primera part.

Després del descans reglamentari es renova el joc notant-se per part dels anglesos ganes de demostrar que no en va són professionals i juguen d'una manera tan forta que ocasiona seguides protestes en el públic.

El referee concedeix un penalty als anglesos que en Peard transforma en goal i des de aquest moment entra la desmoralització en les files del «Barcelona», influint-hi molt també el gran cansament que tenen a causa d'haver jogat desesperadament a la primera part, resultant que entre desmoralització, cansanci i les fortes trompades que reben, queden sense esma de bellugar-se, aprofitant els anglesos per marcar fins a 10 goals un darrera l'altre. L'únic del «Barcelona» que's mantingué ferm fou en Peris. Aquest noi tant denerit, està continuament donant-nos proves de una virilitat extraordinaria i imposant-se a ell mateix, arranca sol amb la pilota conseguint fer el tercer goal als anglesos. Formidable ovació premià la dignitat d'aquest equipier que aixis fós tots tinguessin com ell.

Aixis acabà el partit amb el resultat de 10 goals a 3 a favor dels professionals del Notts County.

¿Comentaris?

No hi entren quan les forces són tant desnivellades; emperò farem constar que el Notts County és un equip de *primo cartello* compost d'atletes fortíssims i ademés professional de la primera Lliga anglesa.

El «Barcelona» és un Club amateur d'Espanya. Emprò això, direm que de ojgar com ho varen fer en la primera part, si haguessin aguantat tot el partit, rebien els anglesos. Del «Barcelona» tots jogaren bé, no volent fer excepcions.

PER A DEMÀ

F. C. Barcelona contra F. C. Espanya

Camp de l'Espanyol

Per a demà està anunciat aquest gran partit que segurament darà a comprendre als *rutinas* de la afició barcelonesa lo que pot el «Barcelona» quan se juga a foot-ball.

Diem això perquè en l'últim partit que jugaren aquets Clubs, allò no fou foot-ball: fou una lluita còs a còs en la que el «Barcelona» es mostrà pacient per no produir mal efecte perquè anar al camp per trencar cames, pegar cops de puny i potades és més propi d'indígenes de Mozambique que de gent civilitzada. Sabem per bones referencies que el senyor Tallada es proposa garantir l'ordre en el públic, adoptant previsoros mides; i de mantenir l'ordre entre'ls jugadors n'estaran encarregats els simpàtics jugadors de l'Espanyol: Sampere, Gibert i Massana que seran referee i linesmans respectivament.

Nosaltres creiem que si es juga a foot-ball

ha de guanyar sempre el «F. C. Barcelona».

Recomanem també als nois de l'Espanya que no es deixin inflar els cascos per certes arengues d'algun capdill, que cap bé els hi vol; i tinguin present que al públic sensat agrada més que's perdi amb honra que no guanyar per força empleant medis il·lícits.

L'última paraula és pel referee, al qual preguem es limiti a fallar estrictament respectant els reglaments del joc.

I repetim que si el referee s'imposa i fa que's jugui a foot-ball veurem un partit esplèndid i abundant en bones jogades; presenciarem una lluita hermosa i molt igualada, pro entenem que a la llarga, encara que per pocs goals surtirà victoriós el «Barcelona».

El dissabte que ve els ho diré si s'ha jugat a foot ball.

JONÁS

NOTA.—En el pròxim nombre publicarem un interessant article sobre'l foot-ball titulat «Interioritats».

♦ ♦ ♦

Musicals

L'Orfeo Català a l'Extranger

Per datos oficials podem donar el programa que executarà l'Orfeo a la capital francesa.

Primer Concert en el Teatre dels Camps Elíseus.
Cant de la Senyera, Millet.—Cançons populars: *Sota de l'olm*, Morera.—*Cançó de Nadal*, Romeu.—*El Rossinyol*, Mas i Serracant.—*Els tres tambors*, Lambert.—*El cant dels aucells*, Millet.—*La sesta*, Noguera.—*L'hereu Riera*, Cumellas Ribó.—Cançons originals: *Els Xiquets de Valls*, Clavé.—*Don Joan i Don Ramón*, Pedrell.—*Elegia eterna*, Granados.—*La mort de l'escola*, Nicolau.—*Ave verum*, Saint-Saëns.—*Madrigal*, Brudieu.—*Aucellada*, Jannequin.—*Ave Maria*, Joaquín de Prés.—*O magnum mysterium*, Victoria.—*Credo de la Missa Papae Marcelli*, Palestrina.

Segon Concert en el Palau del Trocader.
Cant de la Senyera, Millet.—Populars: *Cançó de Nadal*, Pérez.—*La gata i en Beltré*, Pujol.—*Montanyes del Canigó*, Manen.—*Cançó de breçol*, Sancho Marraco.—*La Mare de Deu*, Nicolau.—*Cantem al Senyor un càntic nou*, J. J. Bach.—*Hymne*, Richard Strauss.

L'Oda de Santa Cecília, que nostra diva Na Maria Barrientos havia de cantar amb l'Orfeo, per un accident ocorregut a dita cantatriu no's cantarà i en son lloc la Còpia Principal de Perelada, tocarà sardanes i altres ballets populars.

Ja per endavant podem dir que totes les localitats dels concerts són ja venudes; aixis és que l'èxit promet ésser grandíssim.

♦ ♦ ♦

Teatres i Cines

ROMEA: Diumenge a la tarda s'hi representà en aquest teatre l'obra històrica *El triomf de la Santa Creu* del senyor Guiler. Un públic distingit omplia el teatre i de l'execució hem de fer ressaltar la figura de l'excel·lent aficionat Pere Casals que feu una creació amb el paper que li confiaren. Fou un èxit per a tots, per lo que'ls felicitem corialment.

IDEAL CINE: «El suplicio de los leones» d'un gran efecte real i «Severo Torelli» d'assumpte històric italià, de gran acceptació són les cintes cinematogràfiques que allí es projecten amb bastant bon èxit.

SATURNO PARK: Aquest lloc d'esbargiment no's veu ara com ara molt concorregut pel motiu de que les nits, amb tot i trobar-nos al mig de Juny són bastant fresques. Amb tot l'enano «Paquito» no obstant i ésser una miniatura sab fer m'és paper que un diputat de nom i produeix a l'Empresa bons quartets.

SALÓN POLIORAMA.—Les funcions de cine i de varietés que's venen donant en aquest bonic teatre hi porten tots els dies gran contingent d'espectadors. En Felip Colman guitarrista, i en Llovet ventríloc, junt amb la coneguda Paquita Escribano fan constantment les delícies del públic.

SALA MERCÉ: També aquesta Sala es veu força concorreguda, doncs s'hi exhibeixen hermoses pel·lícules, i sobre tot morals. Tant «La Sonata de les Valkíries», com el «Presoner en l'Harem» i l'«Crít de la Ignocència» tenen veritable mèrit artístic.

♦ ♦ ♦

Corporacions i Societats

El benefici den Pere Sarquelo director del quadre dramàtic «Flors de Cingle» de l'«Ateneu Obrer del tercer districte», Caçadors, 4, pral., tindrà lloc demà diumenge a la tarda. Se posaran en escena les obres «Joventut» i «L'Euscusó» del Iglesias. Donades les simpaties que en aquella casa disfruta el beneficiat li augurarem un bon èxit.

El Centre Aragonés celebrarà prompte una important vetllada a benefici del Casal propi que els entusiastes fills d'aquella regió germana nostra se proposen construir en aquesta ciutat.

Centre Benèfic Social.—Baix la direcció del senyor Pladavall s'hi representà *El ferrer de tall lluint* s'hi en l'execució tot l'leenc, puig tant les actrius com els actors foren sumament elogiats per l'aristòcrata concurrència que omplienava el saló del carrer de Cent.

Ateneu Obrer del districte II.—La festa en honor del Mestre en Gai Saber Manel Folch i Torres aportà nombros públic en aquesta entitat de les més importants de Barcelona. L'espaiosa sala oferia hermós aspecte i els aplaudiments no s'escatimaren, sobretot a les actrius Duràn, Boxadós, Vidal i nena Gelabert, com als senyors Boquet, Casals, Garrigó, Amores, Forga i Farrarons que interpretaren amb guit i art les obres del pulcre Folch «*Dissabte de gloria*», «*La germaneta*» i «*Un joc de cartes*». L'autor se vegé obligat a sortir a escena en mig de forts aplaudiments. Les poesies llorejades que foren llegides per valiosos elements del Ateneu, merescueren una forta ovació. Felicitem a nostre amic el nou Mestre i a la vegada a la Comissió per organitzar festes de tant ressò que hoiren a l'Ateneu i al bon nom de l'art dramàtic.

♦ ♦ ♦

Notícies de Barcelona

Disposat per real ordre del 20 d'abril pròxim passat que la corbeta «Nautilus» faci un viatge de probes pel Mediterrani fins al meridià del Cap de Creu visitant nostre port i les illes Balears, a fi de que'ls aprendis mariners puguin perfeccionar se fent pràctiques de mar; i al objecte de que en nostre litoral es coneixi la instrucció que la marina dona an aquests joves mariners ho fem públic per a que els fills de famílies modestes i de mariners de nostres costes que ho desitjen puguin aprofitar-se treballant amb vera afició per a conquerir una bona posició, nordint al mateix temps de personal a propòsit i de bona disposició per a les dotacions dels vaixells de guerra, fins arribar a formar part dels cossos de Contramestres, Condestables i Radiotelegrafistes de l'Armada.

CARNET

Han dit varis periòdics que'l senyor Dato, el quefe del govern, havia manifestat als periodistes, quan aquests amb motiu del desafió Maura-Soriano, l'interrogaren sobre els telegrams de protesta que tenia rebuts, que res cabia fer en contra d'aquesta classe de qüestions per quan les costums podien més que les propies lleis.

Si aixis fós, cosa que'ns resistim a creure hagi dit, la tesis de semblant apreciació vindria a deixar en un lloc, ben poc airós per cert, el concepte favorable que tots havem de tenir format de la llei, i el respecte sant que tots li venim obligats a guardar.

Les costums dolentes, ni poden quedar consagrades pel temps, ni les pot tolerar cap llei; precisament per anar contra d'elles és per lo que's proclamaren els drets i deures de l'home, mitjansant els quals aquest ve obligat, baix pena, a regularitzar la seva conducta i a modificar les seves costums en sentit culte i civil. I tot lo que sigui caminar en contra del sosteniment d'aquesta doctrina és retrogradar més enllà dels temps del selvatgisme.

UOP.

♦ ♦ ♦

Bibliografia

Hem rebut el quart fascicle de la Revista «Eneida», qual sumari' componen *La feconditat de l'Art espi-ritual*, treball molt lloable per inspirar-se son autor En Joan Porta Estany en fomentat l'art de nostra Patria, avui tan en decadència. Segueix *Egloga*, den Manel Vilà Dalmau, poesia camperola que descriu la ingenuitat innocent d'una verge i un ballet, com a fills rústecs de la Natura escrita amb molta traça i naturalitat. Altra poesia, *Dona Bertrana*, den Manel Folch i Torres, feta amb la pulcritud i desembrag que'l jove poeta ens té acostumats. Un article literari en llengua castellana degut a la ploma den N. Verdager Sabadell, titulat *Salida del Teatro*; segueixen crítica de Teatres, Bibliografia i Traducció d'una poesia de Th. Moore, feta per A. Calderer Morales, fundador de la Revista.

♦ ♦ ♦

Correspondencia

Sanyó Joan: Ja aniria, pro és massa literatura... per lo llarg.—A. B. R.: Retocat un xic podrà anar.—Escola: Hem declarat la guerra als que no usin les Normes, ho té entès?—Un ciutadà: Li direm ben clar: hi han tanques queixes en quant als empedrats i demés serveis referents als carrers i places de la Ciutat, que no sabem per on començar el capítol.—Anselm Bosc: És segur que l'hi posarem.—Isidre Codina: Faria la mercé de deixar-se veure?

VICHY
FONT CATALUNYA
CALDES DE MALAVELLA (GIRONA)
Balneari Soler

*Aigües minerals, premiades amb medalla
d'Or en l'Exposició de 1888
a Barcelona*

Se ven en colmadors, drogueries, farmacies
i dipòsits d'aigües

AL MAJOR:

Espolsasacs, 1 i Balmes, 66-BARCELONA

Sastreria a mida

— DE —

J. BULLICH

ESPECIALITAT EN EL TALL INGLÉS
EN TOTA CLASSE DE PRENDES DE
VESTIR PER A SENYOR

Formes des de 40 ptes.

Corts Catalanes, 662, pral., 2.
(Xanfrà Lluria). — BARCELONA

FÀBRICA

— DE —

LLEIXIU (Lejía)

LA ROSENDA

MARCA

Los Gatos

DEMANEU-LA A TOT ARREU

DEMANEU EN TOTS ELS ESTABLIMENTS

DE

QUEVIURES i COLMADOS

LLET CONDENSADA

Marca EL PAGÉS

SOLZAMENT CONTÉ LLET I SUCRE

FABRICANT:

Ramón M. de Sagarra

MERCADERS, 33

Chocolate MUNDIAL

DE VENTA EN COLMADOS ULTRAMARINOS Y COMESTIBLES

Joaquín Lloveras y C. S. en C.

FABRICANTES DE DULCES Y CHOCOLATES

SABONS PATENTATS MARCA
LA SORPRESA

FABRICANT D. PERE HUGUET

De venta als principals Establiments de queviures

Per a que el public tingui més interès en comprar aquest sabó,
hi trobarà monedes dintre alguns troços

Aquest sabó porta gravat la marca "LA SORPRESA"

NUKOLARSAN

Es el millor remei per a la cu-
ració de l'anèmia, la neurastenia,
la tuberculosi i totes aquelles ma-
lalties que porten com a conse-
quència l'emagrimient i la con-
sumpció.

Com te bon gust i és de efectes
ràpids, els malalts el prenen bé i els
millors metges el recepten.

Se troba de venda a la farmacia de *J. Vidal*
Vinardell, Escudellers, 61, (cantonada al ca-
rreer d'Aray)

SOCIEDAD ANÓNIMA
DE

TRANSPORTES Y MUDANZAS

Provenza, 206. — Teléf. 7861

= GUARDA-MUEBLES PÚBLICO =

Esta Sociedad tiene a bien ofrecer sus
servicios para el transporte de muebles en
wagones capitonés a provincias y extranje-
ro, así como también los grandes locales de
que en calidad de Guarda-muebles dispone.

Nadie puede competir con esta casa, tanto
en el precio como en el buen servicio

LOS PRODUCTOS
MAGGI

EL JUGO mejora las Sopas Salsas etc. Legumbres

EL CALDO EN CUBITOS para preparar un caldo exquisito. Echase agua caliente sobre el cubito.

LAS SOPAS EN PASTILLAS dan cuerpo con agua sola. Sopas batatas u nutritivas.

MARCA DE FÁBRICA Cruz-Estrella

Los productos MAGGI prestan inmejorables servicios en cada cocina. De venta en Ultramarinos y Comestibles

Materials pera

Carruatges, automòvils, tramvies
i ferrocarrils

Taller de

Reparacions, forja i niquelatge

HEREUS DEN

NARCIS TRIAS

S. EN C.

Urgell, 129.-BARCELONA

RICHE BAR RESTAURANT

Plaça del Angel, Jaume I i Baixada de la Presó, 12
TELÉFON 1813

Sodes americanes

Gelats estil Valencia

Esmerat servei a la carta

cuberts des de 3'50 ptes.

Servei a domicili

MAGATZEMS:

Call, 13 i 15

JORBA

MANRESA:

Born i Sant Domingo

Tallers de Sastreria, a mida
per a Senyors, Senyoras i
nens, Camiseria i roba blanca,
Brodats, Rellotjeria, Bander-
ras, Penóns i Senyeres : : : :

Nostres tarifes son imitades
pero mai iguals

No deixeu de comprar en
aquesta casa

LAMPISTERIA

— DE —

J. FORTUNY

Instalacions per a aigua,
gas i electricitat

Aparells per a gas i electricitat

Gran assortit en models de
tots estils

ESCUDELLERS, 54

POCH Germans

MAGATZEMISTES DE VINS

PER A TAULA

Generosos, Rioja, Valdepeñas
i altres classes

RECOMANATS COM A VINS NATURALS PER EL
Doctor Xiqués

Demaneu-los a tots els Establiments de queviures
ARIBAU, 81

ANIS DEL MONO

VICENTE BOSCH

BADALONA
ESPAÑA

FÀBRICA

DE

Guants, Paraigues, Vanos, Ombres i Bastons

— DE —

Antoni Grabulosa

GRAN ASSORTIT

PREUS ECONÒMICS

Plateria, 47